

DAGBLAD VAN

Woensdag,

'S GRAVENHAGE

den 23 Maart.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD 'S GRAVENHAGE brengen bij deze ter kennis van de ingezetenen, dat er op Woensdag, den 23 dezer eenige werkdadige oefeningen met geschut zullen plaats hebben, op het strand tusschen de Dorpen Scheveningen en Ter Heide, waardoor het terrein, gedurende een gedeelte van dien dag, aldaar onveilig zal worden gemaakt, en een ieder zich derhalve voor ongelukken hebbe te wachten.

'sGravenhage, den 21 Maart 1831.

COPE VAN CATTENBURCH.

Ter ordonnantie van dezelve,
B. VAN DER HAER.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Dingsdag, den 22 Maart.

Voorzitter de heer van Toulon.

De vergadering ten half twee ure geopend zijnde, worden de notulen van het verhandelde in de laatste zitting, zoo van het comité-generaal, als van de openbare zitting van den 7 Februarij, gelezen en goedgekeurd. Het blijkt hieruit, dat in het comité-generaal het adres der Staten-Generaal aan den Koning is aangenomen en door eene commissie uit de beide kamers aan Z. M. is aangeboden; en dat de heer van Sytzama in de notulen heeft doen aanteekenen, dat hij tegen dat adres heeft gestemd.

Z. Exc. de minister van finantien is tegenwoordig.

De heeren van Sytzama en van Atterda verontschuldigen zich wegens hunne afwezigheid, door ongesteldheid veroorzaakt.

Aan de kamer wordt hulde gedaan van een paar boekwerken.

Z. Exc. de minister van finantien biedt, namens den Koning, de begrootingswetten aan voor 1831, in eene zeer uitvoerige aanspraak, en met overlegging van eene memorie van toelichting.

Al deze stukken zullen gedrukt, rondgedeeld en naar de afdelingen worden verzonden. Wij zullen dezelve in een volgend nummer nader doen kennen, en thans daarvan alleen zeggen, dat de minister heeft te kennen gegeven, dat er spoedig in den nood der schatkist moet worden voorzien, en dat te dien einde wordt voorgedragen de wet sub n°. 12, waarbij wordt bepaald, dat er een voorschot zal worden geheven op de personele belasting, op den voet van de wet van den 29 November 1830.

Wijders is voorgedragen dat de schatkistbijljetten aflosbaar zullen zijn, 12 maanden na derzelve uitgifte, mits men de opzegging doe ééne maand te voren. Op die wijs, zegt de minister, zullen zij worden gelijk gemaakt aan geaccepteerde wissels, en men vertrouwt, dat daardoor de klagten zullen ophouden, welke te dier zake zijn gedaan.

Nog wordt voorgesteld eene vrijwillige geldleening van 42 miljoen, met rente van 6 ten honderd, gehypothekeerd op de opbrengst van de grondbelasting, welke bij de Nederlandsche bank te Amsterdam zal worden gedeponneerd, en welke opbrengst geadministreerd zal worden door commissarissen uit de grootste deelhebbers. De aandelen zullen zijn van f 1000, om welke te erlangen, men zal kunnen volstaan met te fourneren f 950. Bijaldien die leening niet mogt vol komen, zal men overgaan tot eene geforceerde leening van 25 millioenen, waar voor receptissen zullen worden uitgegeven, rentende 4 per cent.

Als gereed geld zal in beide leeningen worden aangenomen de rente der werkelijke schuld, vervallen den 1 Julij aanstaande.

De minister geeft nog te kennen, dat, te rekenen van 1833, de Staatsuitgaven niet boven de 46 millioenen zullen loopen.

De kamer verdeelt zich bij het lot in zeven afdelingen, waarvan tot presidenten en vicepresidenten zijn gekomen, voor de

Iste Afdeling de heeren	Beelaerts en van Randwyk.
IIde	van de Kastele en de Jonge.
IIIde	van Asch van Wyk en Dyckmeester.
IVde	Donker Curtius en Warin.
Vde	Byleveld en Collot d'Escury.
VIde	van Lynden en Op den Hove.
VIIde	Luzac en Jarges.

De zitting wordt opgeheven.

D U I T S C H L A N D.

BERLYN, den 18 Maart. De Courant van Posen deelt, onder dagteekening van den 15 dezer, het navolgende bericht omtrent den stand van zaken in Warschau mede:

« Naar de getuigenis van geloofwaardige reizigers, die Warschau voor weinige dagen hebben verlaten, hebben thans aldaar de Terroristen de bovenhand, aan welker hoofd zich bevindt de generalissimus Skrzynizki, een uiterst doldriftig man, die tot eenen strijd op leven en dood besloten heeft. In deze gemoedsgesteldheid deelen evenwel de bewoners van Warschau niet, welke, in hunnen tegenwoordig hoogst beklagenswaardigen toestand, de oude orde van zaken met vurig verlangen terug wenschen. Toen onlangs eene deputatie der burgerij den opperbevelhebber verklaarde, dat zij zich slechts gewapend had, om voor de rust en de inwendige zekerheid der hoofdstad te waken, doch geenszins om haar leven aan eenen nutteloozen kampstrijd, en derzelve have en goed aan de vernieling prijs te geven, werd zij van hem op eene harde wijs bejegend, en terstond daarop volgde de ontwapening der nationale garde. In dit oogenblik heerscht in War-

schau een dof gemor, doch tot hertoe waagt het niemand, luide zijn gevoelens te doen kennen, omdat men de gezindheid van de bestaande overheidspersonen kent en derzelve gestrengheid vreest. Lang, ondertusschen, kan die toestand niet duren. Het getal der vlugtelingen uit het Koninkrijk Polen is zeer groot. Herwaarts (naar Posen) alleen hebben zich ongeveer 600 huisgezinnen begeven. Omtrent de gesteldheid van het Russisch hoofdleger verneemt men niets stelligs; men vermoedt, dat hetzelfde zich tusschen Modlin en Plock, in de nabijheid van Wyszogrod, bevindt. Voor Praga staat slechts een observatiecorps. Het zuidoostelijk gedeelte van Polen zou, naar het heet, ganschelijk door de Russen ontruimd zijn, en de partijganger Dwernicki zou met zijn vrijcorps over Lublin, naar de omstreken van Uscilug voorwaarts streven. De gewezen dictator Clapicki heeft zich, naar men zegt, uit Warschau verwijderd.

Naar de Breslauer Courant, was men te Warschau van gevoelen, dat de veldmaarschalk Diebitsch, daar hij nergens ernstige aanstellen maakte, om den Weichsel over te gaan, de aankomst der Keizerlijke garde afwachtte, welke den 1 Maart bij Kauen, in Polen was binnen gerukt, en die, wegens den slechten toestand der wegen, eerst den 20 in de nabijheid van Warschau kon aankomen.

Dat de stemming dergenen, die zich thans aan het hoofd van zaken te Warschau bevinden, in der daad zoodanig is, als het bovenstaande bericht uit Posen die voordraagt, wordt bevestigd in een artikel, voorkomende in de Poolsche Staats-Courant van den 14. Daarin wordt gezegd, dat de tegenwoordige kampstrijd een hardnekkige, bloedige strijd is, die wellicht de laatste zal zijn, en waarin het het bestaan, de vrijheid en de onafhankelijkheid van Polen geldt. Met vast besluit, wordt daarin gezegd, hebben wij gezworen, te zegenvieren of roemrijk ten onder te gaan. Ja, wij hebben gezworen, dat wij, wanneer het der Voorzienigheid behaagt, ons tot den ondergang voor te bereiden, even als de Joden na de verwoesting van Jeruzalem, nergens ophouden willen, Polen te zijn. Zweren wij dan, dat wij onze nationaliteit voor de oogen des vijands diep in onze harten verbergen willen; dat nimmer een der overgeblevenen van onze groote, maar ongelukkige natie zich door banden des bloeds of der vriendschap met onze vijanden zal vereenigen; dat wij en onze nakomelingen, onder vervolgingen; ellende en vernedering Polen nimmer zullen verloochenen, elkander als broeders zullen beschouwen, elkander in rampen, smaad en ongeluk bijstaan, in de herinnering leven, ons zedelijk bestaan steeds bewaren, en liever in de wijde wereld zullen omzwerven, dan onder het juk der slavernij bukken willen. De schrijvers van dit artikel roepen vervolgens de tusschenkomst der aan de Polen bevriende Mogendheden in, om te bewerken, dat hun, ingeval Polen gedwongen mogt worden voor het geweld te zwichten, vergund worde, de heilige aarde hunner vaderen met have en goed te verlaten, en wenschen, dat de minister van buitenlandsche zaken zich met dat oogmerk nu reeds tot Engeland en Frankrijk wende.

Dit laatste gedeelte kan als een bewijs worden aangemerkt, dat zelfs de meest overdrevenen overtuigd beginnen te worden, dat het den Polen op den duur onmogelijk zal zijn, zich tegen de overmagt van Rusland te handhaven. Volgens de regtstreeksche berichten uit Warschau, insgelijks van den 14 dezer, zijn de Russen, die onder den generaal Geismar voor Praga stonden, naar Wawer teruggetrokken; misschien wel, zoo als andere bladen zeggen, wegens de overstromingen der rivier. Deze terugtocht is geschied den 9, en den volgenden dag heeft de Poolsche generaal Jankowski eene verkenning gedaan, bij welke gelegenheid, volgens genoemde bladen, eene afdeling Kozakken, welke tot dekking der Russische troepen strekte, zou vernield zijn. Van de Poolsche zijde zijn bij deze verkenning 2 man gesneuveld en 20 gewond, onder welke laatste twee stafofficieren. De magt der Russen aan dien kant wordt op 15 à 20,000 man begroot.

De ijsgang op den Weichsel had een' aanvang genomen, waarbij het water 11 duim gerezen was; den 11 had het ijs drie schepen van de schipbrug voor Warschau losgerukt. Verder leest men in deze berichten, dat de generaal Dwernicki wederom een Russisch bataljon zou vernield en 2 stukken geschut veroverd hebben; tijd en plaats, wanneer en waarop zulks geschied zou zijn, wordt niet opgegeven.

Tijdingen uit Zamosc, te Warschau ontvangen, bevestigen, dat die stad thans geheel door de Russen gedeblokkeerd is, en melden, dat uit dezelve een uitval gedaan is, waarbij de Russen een vrij aanzienlijk verlies zouden hebben geleden.

Het ontbreekt nog aan de gekwetsten, bij voortdurend, aan allerlei benodigdheden. De regering heeft onderscheidene maatregelen genomen om daarin te voorzien, doch dezelve schijnen voor de behoeften niet afdoende te zijn.

De beraadslagingen van de kamer der afgevaardigden hebben niets bijzonders opgeleverd; alleen hebben zij een buitengewoon crediet van 24,786,535 florijnen geopend op het budget over 1831.

FRANKFORT, den 18 Maart. Volgens berichten uit Krakau, van den 17, te Weenen ontvangen, hield men het voor zeker, dat de graaf Diebitsch, tusschen Modlin en Plock, de rivier den Weichsel zou overtrekken; het grootste gedeelte van de Russische armee was naar die richting opgetrokken.

Het Oostenrijksche regeringsblad, van den 15, bevat eene soort van manifest, waarin de regering hare gevoelens omtrent den opstand in Italië te kennen geeft, dezelve ten hoogste afkeurt, en verklaart, daaraan krachtig een einde te zullen maken. Dit stuk, hetwelk, in deze oogen-

blikken, als van het hoogste belang mag beschouwd worden, dient tot eene inleiding tot het verslag, hetwelk in genoemd dagblad voorkomt, wegens de eerste krijgsvieringen der Oostenrijksche troepen, waarbij dezelve het hertogdom Modena en Ferrara zijn binnengerukt. Latere berichten houden in, dat de stad Modena, op den 9, door de troepen van den hertog, in vereeniging met Oostenrijksche krijgsvenden, is bezet geworden. Z. H. zou in genoemde stad niet alleen geenen tegenstand ontmoet hebben, maar zelfs door de bevolking met toejuiching zijn ontvangen.

— Den 12 dezer is te Wörlitz, eene Dessausche stad, in den ouderdom van 71 jaren, overleden de beroemde Duitsche dichter *Friedrich von Matthison*.

Den 11 stonden te Weenen: de metallieken 84½; de 4 per cent 69½.

F R A N K R I J K.

PARYS, den 17 Maart. Eergisteren avond heeft Z. M. in een bijzonder gehoor ontvangen Z. Exc. den heer *Pozzo di Borgo*, ambassadeur van Rusland, en vervolgens den eersten secretaris van de Napelsche ambassade.

— De Koning heeft een' der edellieden van zijn huis, den graaf de la *Rochefaucoult-Lioncourt*, naar den Russischen ambassadeur gezonden, om plegtig te protesteren tegen den hoon, zijn hotel aangedaan. Alle ministers hebben zich vervolgens naar Z. Exc. begeven, en hebben hem dezelfde verklaring afgelegd.

Naar de loopende geruchten, heeft de heer *Pozzo di Borgo* voormelde verklaringen met zekere koelheid ontvangen, en te kennen gegeven, dat in zijn hotel de Keizer, zijn meester, en zijn land beleedigd waren, doch dat hij zich belastte, deze verschooning naar Petersburg over te zenden. De graaf *Sebastiani* schijnt dit buitendien reeds, door eenen buitengewonen courier, gedaan te hebben. (Den 17 is reeds een Fransch courier door Berlyn gepasseerd).

— De hevige liberalen toonen zich, bij voortdurend, zeer verstoord over de keuze der tegenwoordige ministers, en hebben niet gearzeld, den heer *Casimir Perrier* met den heer de *Polignac*, en de tegenwoordige verandering van het ministerie met die van den 8 Augustus 1829, onder *Karel X*, te vergelijken. De eenige minister, die hun welgevallig is, is de maarschalk *Soult*; de heer de *Rigny* slechts ten halve.

Daar het nieuwe ministerie zich nog niet door daden heeft doen kennen, bestaan de aanvallen, die thans reeds tegen hetzelfde worden gericht, veelal slechts uit voorspellingen en redeneringen, gebouwd op de vroegere handelingen van de staatslieden, die thans aan het hoofd der zaken zijn geplaatst.

De gematigden bestrijden deze, voor het minst ontijdige aanvallen, met vuur, en verklaren, dat de heer *Perrier* alle wettige middelen zal aanwenden, om de inwendige rust te verzekeren, en van den anderen kant, zoo veel slechts de eer en waardigheid van Frankrijk zullen toelaten, zal pogen den inwendigen vrede te bewaren.

Men ziet eerlang eene plegtige zitting van de beide kamers te gemoet, waarin de heer *Casimir Perrier* eene duidelijke verklaring van de grondbeginselen, welke zijn bestuur zullen leiden, zal afleggen. Of thans van de zijde der regering nog aan de ontbinding van de kamer der afgevaardigden gedacht wordt, blijkt niet; veeleer schijnt men van deze zijde eene prorogatie van de kamer te bedoelen. De meerderheid der afgevaardigden schijnt te willen wachten, om hare tegenwoordige gevoelens, omtrent de ontbinding te uiten, tot na dat het bestuur de bovengemelde verklaring van zijne grondbeginselen zal hebben gedaan.

Intusschen schijnen de hevige liberalen hunne partij te willen versterken door het oprigten van vereenigingen en genootschappen, welke, onder een schoonschijnend voorwendsel, daargesteld, misschien niet dan te veel bijval vinden, en aan de gematigden eenige bekommring beginnen te verwekken. Het erkende doel van deze vereenigingen, welke inzonderheid in de hoofdstad worden doorgedreven, bestaat namelijk, om te zorgen, dat de oudste tak der *Bourbons* steeds van het bestuur blijve uitgesloten, en dat Frankrijk worde onttrokken aan allen vreemden invloed. Elke vereeniging of associatie zal zich, door geringe bijdragen der leden, eene kas vormen, ten einde daaruit goed te maken de onkosten, welke de bevordering van het voorgestelde doel zal vereischen. Men twijfelt er niet aan, of de leden zullen zich ook wapenen, onder voorwendsel van, bij het uitbreken van eenen oorlog, Frankrijks magt te versterken, doch zoo als sommige organen dezer partij niet onduidelijk te kennen geven, om, ingeval van het ontstaan van onlusten, te waken, dat het volk niet worde *gemitailleerd*, dat is, dat er geene krachtadige middelen tot herstel der orde, bijaldien die mogt gestoord zijn, worden genomen.

Eenigzins in verband met het doel der samenstelling van associaties tot eeuwigdurende uitsluiting van den oudsten tak der *Bourbons*, wordt beschouwd te staan het voorstel van den heer *Baude*, bij de afgevaardigden ter tafel gebragt. Dit lid heeft gisteren zijn voorstel ontwikkeld, en niet-tegenstaande de pogingen van den monarchialen *Berryer*, ten voordeele zijner oude meesters, is besloten, hetzelfde in ernstige overweging te nemen.

Men merkt op, dat het bestuur, zoo het heet, tot het houden van wapenoefeningen, eene vrij aanzienlijke magt in de hoofdstad bijeentrekt. Men geloof, dat zulk een maatregel van voorzorg tegen het ontstaan van ongeregeldeheden is.

— In het Zuiden van Spanje is weder eene poging der liberale partij, zoo het schijnt voor het tegenwoordige, gefnuikt. De gouverneur van Kadix heeft daarbij echter het leven verloren.

De fondsen zijn een weinig gedaald: De 5 per cent staan heden opgeteekend 82 fr. 50 cent.; de 3 per cent 52 fr. 85 cent.

N E D E R L A N D E N.

's GRAVENHAGE, den 22 Maart. Z. K. H. de Prins van Oranje is gisteren, met de stoomboot *de Batavier*, van Londen te Rotterdam, en van daar, ten 1 ure, in deze residentie aangekomen. Z. K. H. heeft zich kort na zijne aankomst naar het paleis van Z. M. begeven, alwaar des namiddags familie-diner geweest is.

— Het bevestigt zich, dat Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden zich eerstdaags naar Breda, en van daar naar het leger zal begeven.

— Er is een later protocol door de Londensche conferentie gemaakt,

hetwelk, naar men verzekert, de strekking heeft, om aan de door de Mogendheden nopens België vastgestelde punten een meer bepaald gevolg te geven.

— Bij Koninklijk besluit is bepaald, dat, in aanmerking nemende den drang der omstandigheden en de groote behoefte van gereed geld voor de land- en zeemagt, de betaalsrollen der traktementen van ambtenaren, welke dadelijk op de begroting der staatsbehoeften zijn aangewezen, over de drie eerste maanden dezes jaars, voor het geheel in schatkistbiljetten van f 100 en f 50, zullen worden gekweten, met verdere bepaling, dat het aan de belanghebbenden zal worden vrijgelaten, om de invordering van hetgeen hun toekomt, te vertragen, tot dat, bij eenen meer gunstigen toestand van 's Rijks kas, de betaling, zoodanig als die bij de wet van November 1830 is geregeld, zal kunnen plaats hebben. In dezen maatregel zullen ook dienen begrepen te worden de ambtenaren, welker traktementen op andere bewijsstukken of maandelijks worden voldaan, zonder terug te komen op het reeds genotene voor Januarij en Februarij.

— Dezer dagen heeft er bij het wapen der cavalerie eene bevordering plaats gehad. Onder anderen zijn de ritmeesters van *Bronckhorst* en van *Kretschmar* door Z. M. tot den rang van majoor bevorderd; de eerste luitenant bij de hussaren, *Snouckaert van Schaumburg*, is tot ritmeester bij het regiment lanciers benoemd, en de zoon van den generaal-majoor van *Bylandt*, dienende als wachtmeester bij het regiment lanciers, tot den rang van officier bij dat regiment verheven.

— Bij Koninklijk besluit van den 20 dezer maand, n°. 84, is tot commissaris van politie in deze residentie aangesteld de heer *B. P. Engelbert van Bevervoorde*, tot dusverre tijdelijk commissaris-speciaal van politie te Bergen op Zoom. De heer *Trotz* zou in opgemelde qualiteit zijn op pensioen gesteld.

— Volgens de opgaven, voorkomende in één onzer dagbladen, was ons leger op den 22 Februarij ll. aldus zamengesteld:

Grenadiers.....	2058 man.	landmagt.....	1784 man.
Jagers.....	2148 —	Garnizoens compagnien.	837 —
Jagers van van Dam..	250 —	Schutterijen.....	37,513 —
Koninklijke jagers.....	168 —	Cavalerie	6314 —
Zeeuwsche (?) jagers.	168 —	Artillerie miliciens....	2394 —
Groninger jagers.....	166 —	Vrijwillige artillerie....	902 —
Noordbrabands. jagers.	118 —	Rijdende artillerie....	1585 —
Vrijwillige jagers, studenten, hogeschool		Veld artillerie.....	3069 —
Leyden.....	274 —	Artillerie transportrein.	1240 —
Idem hoges. Utrecht.	264 —	Artillerie werklieden...	185 —
Vrijwillige flankeurs, studenten hogeschool		Artillerie garnizoens-compagnie.....	103 —
Groningen en Athenaeum Francker....	148 —	Pontonniers.....	138 —
Infanterie van de afdeelingen.....	41,805 —	Mineurs.....	2003(?) —
Algemeen depot der		Marechaussés.....	400 —
		Militaire akademie....	400 —
		Hospitaaltroepen.....	77 —
		Werklieden.....	88 —

Te zamen ruim 106,000 man.

— Berigten uit Vlissingen houden in, dat het lineschip *de Zeeuw*, van 84 stukken, met allen spoor in gereedheid wordt gebragt.

— Den 19 dezer is te Heusden aangekomen, om vooreerst aldaar te verblijven, het 1ste bataljon Groningsche landelijke schutterij, hetwelk met veel toejuiching is binnengekomen.

— Te Antwerpen heeft in de laatste dagen eene zware gisting geheerscht. Te Gent is het uiterlijk rustig, doch bij voortdurend heerscht in de stad eene groote onvergenoegdheid, zoo om het gebrek aan werk als omdat deze stad nog steeds buiten de wet gesteld blijft. De personen, die thans aldaar aan het hoofd van zaken zijn, toonen zich dan ook zeer beducht voor de gevolgen van het bestaande misnoegen. Des nachts wordt sterke wacht gehouden, en in den nacht van den 15, zijn zelfs buitengewone maatregelen genomen. Alstoen is het geheele garnizoen, de burgerwacht en eene groote menigte zoogenaamde vrijwilligers onder de wapenen geweest; stukken kanon en patrouilles hebben de straten doorkruist, en alle bruggen zijn afgezet. Intusschen verbitteren deze maatregelen de bevolking meer, dan zij dezelve tot onderwerping aan de tegenwoordige orde van zaken beweegt.

— De heer *Bresson* is den 15 naar Parys vertrokken. Zoo men wil, is hij tot gezant bij eene der kleine Duitsche hoven benoemd. De generaal *Belliard* is thans Fransch gezant in België, en staat als zoodanig in grooten gunst.

De heer *Ponsonby* heeft een gehoor bij den Regent gehad.

— De graaf van *Aerschot*, die als gezant van België naar Londen zou gaan, is nog te Brussel.

— De bisschop van Namen is door eene beroerte aangetast, en dien ten gevolge van het spraakvermogen beroofd. Men wanhoopt aan zijn leven.

— Bij een besluit van den Regent, zijn de jaarwedden van de gouverneurs en andere hooge ambtenaren aanmerkelijk verminderd; die der overige ambtenaren zullen met een tiende worden gekort.

— De generaal *Daine* bevindt zich te Brussel; een aantal officieren heeft verklaringen ingeleverd, ten betooge dat de beschuldigingen, door *Mellinet* tegen hem ingebragt, valsch zijn. Over deze zaak voeren de Belgische papieren gedurig eenen hevigen strijd.

OVER HOLLAND EN BELGIË.

(Uit het Engelsche dagblad *de Times*.)

Wij hebben, toen wij in ons nummer van ll. Vrijdag den brief over van *Speyk* uit den *Times* mededeelden, gezegd, misschien te zullen terugkomen op de overige in dat geachte Engelsche dagblad voorkomende brieven over *Holland en België*. De belangrijkheid dier brieven noopt ons, thans om aan die belofte te voldoen, en wij vangen dus aan met den eersten dier brieven, welke, als het ware, tot inleiding aan de overige verstrekt, en die een algemeen overzicht over den toestand van de getrouw gebleven provincien, gedurende de jongst verloopen maanden, bevat.

Mijnheer! Van al de Engelsche dagbladen is er geen geweest, dat meerder blyken van onpartijdige beoordeeling in het groote vraagstuk tusschen Holland en België heeft gegeven, dan gij, sedert het uitbreken van den opstand in laatstgenoemd land. Ik noem het een' opstand, vermits ik

gewoon ben aan het woord Omwenteling eene zekere gunstige beteekenis te verbinden, doch hetgeen mij onmogelijk toeschijnt ten opzichte van die onnatuurlijke vereeniging tusschen ultra-liberalen en bijgeloovige voorstanders van de geestelijkheid, die de volksbeweging in Brussel met al hare rampzalige gevolgen verwekt heeft, door welke het eens zoo bloeiend en gelukkig België in den afgrond is gestort.

Ik vertrouw dan ook, dat gij mij niet zult weigeren eenige ruimte in uwe kolommen, ten einde door de daadzaken, welke ik in staat ben mede te deelen, mede te werken, om de onbekendheid met den waren toestand van zaken in Holland, welke in dit land heerscht, uit den weg te ruimen.

« Er is een land, » zegt Dr. *Bowring*, in zijn belangrijk werkje, getiteld *Batavian Anthology*, » genoegzaam in het gezigt van deze stranden gelegen, welks letterkunde ons minder bekend is, dan die van Perzie of Hindostan; een land, wat meer is, dat uitstekend is wegens zijne beschaving en wegens het gewichtige aandeel, hetwelk het aan de ontwikkeling van de menschelijke kennis gehad heeft. »

Deze uitspraak is even toepasselijk, wanneer wij voor het woord « *letterkunde* » de woorden « staatsinstellingen en zedelijke uitnemendheid, » in de plaats stellen. Het is voorzeker eene opmerkelijke zaak, hoe, in de hitte van staatkundige vervoering, het oordeel van de beste en verstandigste menschen kan verblind geraken; dat sommige onzer verlichtste staatsmannen, mannen, bekend wegens hunne verkleefdheid aan staatkundige vrijheid en godsdienstige verdraagzaamheid, en wegens hunne vereering van de roemrijke daden diergenen, welke, ook in hunne dagen, de kampvechters van de vrijheid waren, thans de bondgenooten van eene bijgeloovige priesterpartij zouden zijn. Doch men werd medegesleept door de geestdrift, welke de waarlijk roemrijke omwenteling van Parys verwekt had, en zonder dat men een oogenblik tijds nam, om na te denken, juichte men iederen opstand tegen een gouvernement, als eene overwinning van de zaak der vrijheid toe. De hartstogt is echter bekoeld, en het gezond verstand begint weder terug te keeren in het beoordeelen van de Belgische aangelegenheden. De herinneringen aan hetgeen Holland voor burgerlijke en godsdienstige vrijheid heeft gedaan, aan de onvergankelijke bewijzen van warme vaderlandsliefde, die deszelfs geschiedbladen vullen, en welke een oogenblik op den achtergrond zijn geplaatst, zullen weldra weder in al derzelver glans schitteren. Terwijl het onregmatig geweld, dat de Belgen in derzelver laatsten opstand hebben gepleegd, meer en meer in het oog zal vallen, zal men in Holland de sprekendste blijken vinden, dat hetzelfde, in zijne liefde voor de zaak der nationale onafhankelijkheid, in geenerlei opzigt, is ontaard van de roemrijkste tijdperken, die in zijne jaarboeken staan opgeteekend.

Nauwelijks werd de veiligheid van deszelfs bodem bedreigd, of het Hollandsche volk snelde te wapen. Daar de afdeelingen van hun leger zoowel uit Belgen als uit Hollanders bestonden, was de eerste zaak, waarmede men zich moest bezig houden, de rangen te zuiveren van diegenen, op wier trouw zij niet konden rekenen, en de ongevallene plaatsen met recruten uit de Noordelijke provincien aan te vullen. Terwijl deze reorganisatie van de geregelde legermagt plaats had, boden zich vrijwilligers uit allerlei standen aan, die zich zelve uitrustten, en tot verdediging van de grenzen optrokken. Gelukkig werd de vreemde hulp, waarnaar men eerst haakte, niet verleend, daar de natie, aan zich zelve overgelaten, eene veerkracht ontwikkelde, waartoe men haar niet in staat overdeelde. Van de Noordelijke boorden van de oude gewesten tot de grensplaatsen van het zuiden, was de geestdrift algemeen, en het leger bedraagt thans, de vrijwilligers en schutterijen daar onder begrepen 90,000 man. Vrijwillige giften vloeiden aan de regering van alle zijden toe, en de geldelijke bijdragen beloopten reeds meer dan vier millioenen guldens. Sommigen gaven paarden, anderen rüsten 20, 50 en 100 soldaten, op hunne eigen kosten uit. De hospitalen werden voorzien met al hetgeen de gekwetsten mogten noodig hebben, en aanzienlijke giften werden aan de daar voor bestemde fondsen gedaan, ten einde allen onderstand van gouvernementen noodeloos te maken. De vermogende families verminderden alles wat tot de weelde behoort, om slechts meer aan den Staat te kunnen schenken: rijtuigen werden afgeschafte, ten einde de knechts en paarden naar het leger konden gezonden worden; zoodat, in dit oogenblik, het getal der equipagen blijkbaar afgenomen is.

In mijnen volgende brief zal ik de door de Belgen aangevoerde grieven in het breede onderzoeken, en met het onderwerp van de schuld beginnen. Hetgeen ik thans heb getracht te doen, is, als bij wijze van inleiding, om de goede gezindheid en de gevoelens van regtvaardigheid van uwe lezers op te wekken. Ik zal thans besluiten met het volgend uittreksel uit eenen brief, dien ik, kort geleden, van eene aanzienlijke dame uit Gelderland heb ontvangen:

« Mijnheer *** heeft te regt den geest van eendragt en vaderlandsliefde, die in geheel Holland (Noord-Nederland) heerscht, geroemd, en hoezeer onze jonge lieden, over het algemeen, niet tot het militaire leven geneigd zijn, kwamen zij nogtans *in massa* op. In de laatste vier maanden hebben zij te midden van al de gestrengheid van den winter, zonder het minste gemor, eenen zwaren dienst gedaan. Onze jonge edellieden dienen als gemeene soldaten, met het oogmerk om in de gelederen van 's lands verdigders een voorbeeld van krijgstuicht, moed, matigheid en vaderlandsliefde te geven; en, ofschoon onder de gemakken van het leven opgevoed, verdragen zij, met bewonderenswaardige standvastigheid, vermoeienissen en ontberingen, en hunne heldhaftige gemoedsgesteldheid doet hen gezond blijven en in krachten toenemen. Doch geloof niet, dat, terwijl de mannen zich aldus onderscheiden, het zwakkere geslacht werkeloos is. Het is waar, dat wij tot nog toe het verlangen niet hebben geuit, om bataljons vrouwen op te rigten, gelijk in Polen, doch wij hebben, gedurende den winter, onafgebroken voor onze brave vrijwilligers gewerkt. Allerwege was gebrek aan arbeiders, om zoo eensklaps zulk eene groote hoeveelheid kleedingstukken voor de troepen, die in het veld trokken, in gereedheid te hebben; wij boden ons aan, om dit gebrek aan te vullen. De vrouw van den hoogsten rang en het minste dienstmeisje, rijken en armen, allen legden zich deze vereerende taak op; zoodat wij in deze stad alleen (en hetzelfde heeft overal in Holland plaats), meer dan duizend hemden gesneden en genaaid hebben, honderde paren handschoenen en sokken hebben gebreid, en zulks met zoo veel spoed en vlijt, dat wij verscheidene vereerende wonden daarbij hebben bekomen, en ik verzeker

u, dat een owl ruiter nooit zoo veel roem op zijne likteekenen heeft gedragen, dan wij doen op onze vingers, die door dit ruw en ongewoon werk veel hebben geleden. »

Ik ben, Mijnheer de uitgever, enz.

JUSTITIA.

Door den heer P. E. *van Staden*, Drukker en Uitgever van het Dagblad van 's Gravenhage, zijn op den 17 Februarij, aan den directeur en commandant der Marine, in het hoofddepartement van de Maas, te Rotterdam, uit naam van eenige jonge dames, aangeboden 44 paren sokken en twee paren handschoenen, welke goederen aan den schout-bij-nacht van der *Straten*, de derde afdeeling der linie van defensie te water commanderende, ter uitreiking aan de manschappen onder zijn bevel zijn toegezonden.

MAATSCHAPPIJ DILIGENTIA.

De spreekbeurt in de *Letterkunde*, op Vrijdag, den 25 Maart, zal vervuld worden door den heer J. H. P. *Schott*, van Rotterdam.

THÉÂTRE ROYAL.

Jeudi, 24 Mars 1831.

FERNAND CORTEZ, ou LA CONQUÊTE DU MEXIQUE, tragédie lyrique en trois actes et à spectacle, paroles de M. *Jouy*, musique de *Spontini*. Décors nouveaux, peints par, et sous la direction de M. B. J. *van Hove*.

KONINKLIJKE NEDERDUITSCHESCHOUWBURG.

Op Vrijdag, den 25 Maart 1831.

(TOT SLUITING VAN HET TOONEEL).

Eene vijfde voorstelling van: HOLLANDS ZEEROEM, dramatische en lyrische allegorie in twee afdeelingen, door J. H. *Grave*, waarin door mejufvrouw *Hoedt*, in het karakter der Hollandsche poëzij, een hierang van den dichter A. van der *Hoop, Jr.*, zal worden gereciteerd, versierd met eene geheel nieuwe decoratie, voorstellende het springen der kanonneerboot n°. 2, voor Antwerpen, verder de tempel der onsterfelijkheid, met deszelfs daarbij toepasselijk toestel, door en onder opzigt van den heer B. J. *van Hove* geschilderd, de machinerie door den heer *Felix Bellelle*. Gestoffeerd met koren, Grieksche vuur, enz. Voorafgegaan van eene vierde representatie van: ROZENDAAL, OF DE ONTMOETING, blijspel met zang in één bedrijf, door J. H. *Grave*, versierd met deszelfs toestel enz.

*** Bij den Boekhandelaar G. VERVLOET, in 's Gravenhage, wordt uitgegeven: HULDE AAN DE NAGEDACHTENIS VAN JAN CAREL JOSEPHUS VAN SPEYK; door A. ELINK STERK, Jr., ten voordeele van een, voor den onsterfelijken Zeeheld, op te rigten monument.

Dit werk, in proza geschreven en de vermelding inhoudende van alle bekende officiële rapporten en berigten, als ook verscheidene niet algemeen publiek gemaakte bijzonderheden, die tot den persoon van den held en zijn roemruchtig bedrijf betrekking hebben, is, als het ware, een GESCHIEDKUNDIG GEDENKBOEK, dat niet dan hoogst welkom zal kunnen zijn aan alk regtgeaard Nederlander, die het feit beleven mogt, hetwelk, voor het oog van gansch Europa, Neerland's alouden heldenroem zoo luisterrijk heeft gestaafd.

In verband met het oogmerk dezer uitgave, heeft de heer L. A. VINTCENT, alhier, zich wel willen belasten met de vervaardiging eener fraaie lithographie, voorstellende het in de lucht springen van het vaartuig van van *Speyk*, welke, op Chineesch papier is gedrukt, en tot geen gering sieraad verstrekt van dit geschrift, hetwelk, op Velin papier, in klein quarto formaat 15 vel of 101 bladzijden groot is. De prijs is f 1.70.

*** Mijne geliefde Huisvrouw, JACOBA KNAPPERT, beviel heden, zeer voorspoedig, van een' welgeschapen' ZOON.

's GRAVENHAGE,
den 22 Maart 1831.

B. VAN GOGH, Bld.
Med. Doctor.

*** 's GRAVENHAGE, den 15 Maart 1831. Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim zes en tachtig jaren, de Hoog Welgeboren Vrouwe Baronesse Douairière VAN BOETZELAER, geboren Gravinne VAN BYLAND.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van 81 jaren, onze geliefde Vader en Grootvader, GERARDUS GREY, waarvan door deze wordt kennis gegeven aan vrienden en bekenden, zoo binnen als buiten deze stad.

's GRAVENHAGE,
den 16 Maart 1831.

uit aller naam,
C. ROELANTS, eerste Luit.

Op uitdrukkelijken wil van den overledenen, zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

*** Op heden, overleed alhier, Mevrouw ADRIANA JOHANNA KEMPE, Weduwe van den Heer H. VAN DER SPECK, in den ouderdom van 66 jaren en 8 maanden. Strekkende deze behendmaking tot communicatie aan vrienden en bekenden.

ZIERIKZEE, den 18 Maart 1831.

*** Heden morgen, omstreeks vijf uren, overleed mijn zoo hartelijk geliefde Zoon, JAN WILLEM VAN ALPHEN, adjunct-commies bij het departement voor de nationale nijverheid, in den ouderdom van negen en twintig jaren, sedert zes weken weduwnaar van JOHANNA MARIA DE SLEGTE, nalatende twee kindertjes.

's GRAVENHAGE,
den 19 Maart 1831.

C. VAN ALPHEN,
Gepensioncird Kapitein.

*** Heden overleed alhier, na eene korstondige ziekte, in den ouderdom van ruim 79 jaren, mijn geliefde echtgenoot, CORNELIS MENSING, met wien ik 56 jaren in den echt vereenigd was.

's GRAVENHAGE,
den 21 Maart 1831.

M. M. THIERRY,
Wed. CORNELES MENSING.

De Boekverkoopers- en papieraaffaire zal worden voortgezet onder de firma van de ERVEN J. THIERRY C. MENSING en Zoon.

152ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Getrokken in 's Gravenhage.

DERDE KLASSE. — Tweede Lijst.

No. 14418	f 5000
« 6293	2500
» 7363, 7539, 1900, ieder	1000
Derde Lijst.	
« 13688	1000
Vierde Lijst.	
« 10248	1500
« 12901, 8024, 750, ieder	1000

MARKTPRIJZEN, van den 21 Maart 1831.

Tarwe.....	f 14.00.	} het Nederlandsche mud.
Rogge.....	8.50.	
Gerst.....	5.50.	
Haver.....	5.00.	
Aardappelen.....	5.50.	
Boter.....	1.10½	} pond.
Rundvleesch.....	50.	
Kalfsvleesch.....	60.	
Schapenvleesch.....	40.	
Versch Varkensvleesch.....	—	
Gerookt dito.....	—	

De hoogste prijs, waarvoor het brood verkocht mag worden, is bepaald op
 Gebuild Tarwebrood..... f 31.
 Ongebuilt »..... 24½.
 Roggebrood..... 12.

Ik haast mij, de onderstaande Advertentie, van *Charleston, Zuid-Carolina*, ontvangen, langsdezen weg bekend te maken, daarbij voegende, dat ik het mij tot eene aangename pligtvervulling zal rekenen, den hierbij belanghebbenden tot het gewenschte doel behulpzaam te zijn.

K E N N I S G E V I N G.

Alzoo ANNA ELEONORA VAN RHYN, laatst gewoonde hebbende binnen de stad *Charleston*, in *Zuid-Carolina*, Vereenigde Staten van Amerika, en aldaar overleden, bij haren uitersten wil eene beschikking gemaakt heeft, luidende als volgt:

« Ik geef en vermaak aan de in leven overblijvende kinderen van mijne Tante, die weleer gewoonde heeft in 's Gravenhage, de som van vijf « duizend Dollars, om onder hen te worden verdeeld. » En naardien de erfgenamen gerechtigd tot het overschot des Boedels, nagelaten door welgem. *Anna Eleonora van Rhyne*, hunne regtsvordering hebben ingediend aan het Hooge Kanselarij Gerechtshof van voorn. Staat van *Zuid-Carolina*, ten einde eene onderlinge verdeling derzelve te doen plaats hebben; doch de Executeuren-Testamentair in gemelden Boedel, zich tegen die deeling hebben verzet, als begeerende zij vooraf de verzekering te erlangen, of zich al dan niet nog eenig persoon of personen in leven bevinden, welke op bovengemelde legaat zouden kunnen aanspraak maken; zoo is het, dat voorn. Gerechtshof den ondergeteekenden Meester in regten bij denzelve Hove, heeft opgedragen onderzoek te doen of er eenig persoon of personen in leven zijn, die gerechtigd zouden kunnen wezen, tot de voordeelen van bovengemelde beschikking door de testatrice *Anna Eleonora van Rhyne*, ter gunste van de kinderen harer Tante, weleer woonachtig in 's Gravenhage gemaakt, en heeft hem gelast, deswege verslag te doen in de zitting van dezen Hove, in Mei 1831.

Mitsdien wordt nu door den ondergeteekenden, aan elk en een ieder, dien het aangaat, van het bestaan des voormelden legats of uiterste wilsbeschikking kennis gegeven; wordende dezelve hier bij tevens opgeroepen, om hunne aanspraak op het voorz. legaat in te dienen of zich aan te melden en hunne deelgeregtigheid blijkbaar te maken, ten zijnen burele in de stad *Charleston*, Staat van *Zuid-Carolina* voornoemd, vóór of op den eersten Maandag in Mei 1831.

CHS. M. FURMAN, Meester in de Regten ter Kanselarij Hove.

Men zal, ingevolge autorisatie van de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende in 's Gravenhage, ten overstaan van mijnheer den Vrederegtter van het tweede canton der stad, op MORGEN, Donderdag, den 24 Maart 1831, des avonds ten zeven ure, in den Nieuwen Doelen in 's Gravenhage, finaal verkoopen:

N°. 1. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE, staande en gelegen aan de westzijde van den Korendijk, wijk G, n°. 357, te Scheveningen, in de grondlasten, over den jare 1831, aangeslagen tot f 14.82. N°. 2. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE, staande en gelegen aan de westzijde van de Keizersstraat, wijk G, n°. 163, te Scheveningen, in de grondlasten, over den jare 1831, aangeslagen, tot f 9.78, en bij gedeelten, tot 1°. Mei 1831, verhuurd voor f 118 'sjaars, en N°. 3. Een stuk GRONDS, gelegen ten oosten het dorp Scheveningen en aan de noordzijde van den weg aldaar, groot omtrent drie bunders en ruim twintig roeden, strekkende naar de woning van *Joseph van der Harst*, belend ten noordoosten voorn. van der Harst, ten noordwesten de wildernissen, ten zuidwesten de domeinen, en daar nevens *Hendrik van Duynen*, en ten zuidoosten den voorschreven weg; in de grondlasten, over den jare 1831, aangeslagen tot 54 centen, en belast met eene erfpacht, betaald wordende met f 15.10 'sjaars. Zijnde de voorschreven percelen dagelijks, des ochtends van 10 tot 12 uren, te zien.

Nadere onderrigting te bekomen en de conditien en voorwaarden te lezen ten kantore van den Notaris Mr. M. EYSSELL, Mz., in 's Gravenhage.

Op Vrijdag, den 25 Maart 1831, des middags ten één uur precies, zal, aan het Vrijdags Boelhuis van den ondergeteekenden, publiek worden verkocht een extra goed en fraai BILJART, met al deszelfs benodigheden. Van heden af voor den belanghebbenden ter gemelde plaats te zien.

H. JANSEN.

Heeren Notarissen worden verzocht, hunne protocollen na te zien, en zoo daarin mogt gevonden worden een Testament van wijlen den heer AART VERLAAN, overleden te Zevenhoven, den 27 Februarij 1831, of van zijne vooroverledene Huisvrouw, LEA VERBRUGGE, daarvan opgave ten spoedigste te willen doen aan den heer Mr. C. A. KLUIT, te Alphen; wordende tevens al degenen, die zich ab intestato gerechtigd mogten achten tot de nalatenschap van bovengenoemden heer Aart Verlaan, Zoon van Philippus Verlaan en Elisabeth Smeeman, uitgenoodigd, om, voorzien van de noodige bewijzen, zich, uiterlijk vóór den 10 April 1831, aan te melden ter genoemde plaatse.

De affaire in TURF, van de Erve A. TEMPEL, zal door zijn Neef den ondergeteekenden, gecontinueerd worden.

Dezelve recommandeert zich in ieders gunst, en belooft eene prompte bediening.

P. M. HOEK, wonende te Wateringen.

De ondernemers der DILIGENCES van 's GRAVENHAGE op AMSTERDAM, vice versa, berigten het geëerde Publiek, dat van heden af geene adressen ter verzending zullen aangenomen worden, of de waarde van hetzelfde zal er op uitgedrukt moeten staan.

Uit naam der Ondernemers, D. SCHRÖDER, Commissaris.

Al degenen, die iets te vorderen mogten hebben van, of verschuldigd zijn aan den heer JOHAN NICOLAAS SCHLOSSER, onlangs in 's Gravenhage overleden, gelieven daarvan, ten spoedigste, en wel uiterlijk vóór den 15 April 1831, aangifte of betaling te doen aan den Notaris J. G. VAN DER HAAK, in 's Gravenhage.

A. DE GROOT, JUNIOR, in de Hoogstraat, n°. 295, het tweede Huis van het Lapstraatje, verwittigt zijne geëerde begunstigers, dat hij heeft ontvangen eene zeer aanzienlijke en voordeelige partij fijne gedekteerde LAKENS, in alle kleuren, die hij nog voor zeer goedkope prijzen stellen kan; ook heeft hij nog overgehouden van leverantien, eene partij MILITAIRE LAKENS, die onder de prijzen verkocht worden, als ook eene partij ZIJDE en ZOMERSTOFFEN, voor Dameskieren, en nog meer Goederen, te veel om te noemen.

A. PEPPÉ heeft de eer te berigten, dat hij van de voornaamste fabrieken van Frankrijk heeft ontvangen een assortiment Shwals en Omslagdoeken van den laatsten smaak, Echarpes, Chinesche Krippe Doeken, in verschillende grootte, Tufdoeken, een keur van uitgekozen Fichus, Nieuwmodische Zijdestof voor Kleedjes, een assortiment van fijne Lakens, nieuwmodische Vesten, enz. enz. Uitgepakt in de Korte Houtstraat, n°. 104.

Door toeval TE HUUR, met Mei, een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ruimen TUIN, bestaande uit negen, zoo boven- als benedenkamers, alle behangen en van stookplaatsen voorzien, ruime zolder, keuken, kelder, Knechts- en Meidenkamers en andere gemakken. Te bevragen in de Oude Molstraat, wijk E, n°. 91.

Een Heer verlangt tegen Mei twee of drie liefst ONGEMEUBILEERDE KAMERS, en het middageten. Schriftelijke opgave van stand en prijs, wordt verzocht, onder de letters K. E., bij de Boekhandelaars de Erve J. Thierry en C. Mensing en Zoon, in de Schoolstraat.

TE HUUR, met 1°. Mei 1831, een groot ruim HUIS, op een' der beste standen van 's Gravenhage, voorzien van verscheidene groote vertrekken, alle behangen en van vele gemakken voorzien. Te bevragen bij den heer Tengeler, Mr. Schilder, in de Casuariestraat aldaar.

ALHIER is aangekomen P. POSTHAUS, met eene partij GELEERDE GOUDVINKEN, die onderscheidene aria's kunnen fluiten, als *Wilhelmus van Nassouwen*, *ach mein lieber Augustyn*, *Menuet*, *Marsch* en *Contredans*, enz. enz. Is gelogeed in het logement het Roode Hart, in de Lange Pooten, n°. 429, in 's Gravenhage.

De ERVE J. THIERRY en C. MENSING en ZOON, Boekverkoopers in 's Gravenhage, hebben gedrukt en in de voornaamste steden aan hunne Correspondenten verzonden: BLIK OP HET VADERLAND, na den Heldendood van den Ridder J. C. J. VAN SPEYK, 5 Februarij 1831. De prijs is 25 centen.